

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/269/2021
Identifikačné číslo spisu:	8614203418
Dátum vydania rozhodnutia:	12.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8614203418.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T.. M. C., bývajúcemu v C., A. B. XX, zastúpeného JUDr. Tatianou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Rooseveltova 6, 2/ U. C., rod. L., bývajúcej v C., A. B. XX, proti žalovaným 1/ M.. E. C., bývajúcej v C., C. X, 2/ E. A., bývajúcemu v R. č. XX, 3/ Q. C., bývajúcej v C., C. X, o nahradenie prejavu vôle na uzavretie kúpnej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2C/131/2014, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. mája 2020 sp. zn. 18Co/129/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. mája 2020 sp. zn. 18Co/129/2019 vo vzťahu k žalobcovi 1/ a žalovaným 1/ až 3/ z r u š u j e a v e c v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej aj „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 24. júna 2019 č. k. 2C/131/2014-224 žalobu zamietol a žalovaným 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol: „1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 21.9.2012 zapísanej do evidencie katastra v konaní V351/2012, ktorú uzavrela žalovaná v 1. rade ako predávajúca so žalovaným v 2. rade ako kupujúcim a kúpnej zmluvy zo dňa 4.3.2013 zapísanej do evidencie katastra v konaní V28/2013, ktorú uzavrela žalovaná v 3. rade ako predávajúca so žalovaným v 2. rade ako kupujúcim.

2. Žalobu odôvodnili tým, že v čase odpredaja nehnuteľnosti ku dátumu 21.9.2012, k 4.3.2013 a aj dnes sú stále podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX a XXX k.ú. R.. Pred uzavretím týchto kúpnych zmlúv predávajúce im neponúkli svoje spoluvlastnícke podiely na predaj, ako boli povinné urobiť podľa § 140 Občianskeho zákonníka.

3. Žalovaní v 1. a 3. rade v svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 1.10.2014 uviedli, že pred prevodom svojich spoluvlastníckych podielov ponúkli na odpredaj svoje spoluvlastnícke podiely

žalobcom v 1. a 2. rade, ale títo ich návrh odmietli. Ponuka z ich strany bola vykonaná ústnou formou - telefonicky, nakoľko žalobcovia výslovne nežiadali písomný návrh na odkúpenie spoluvlastníckych podielov z ich strany, lebo o tieto nemali záujem. Z uvedeného dôvodu preto previedli svoje spoluvlastnícke podiely na žalovaného v 2. rade, pričom tento je im osobou blízkou v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka. Taktiež poukázali na to, že žalobcovia doposiaľ nepreukázali naliehavý právny záujem na predmetnej žalobe. Z uvedených dôvodov žiadali žalobu zamietnuť.

4. Žalobcovia vo svojom písomnom stanovisku k tomuto písomnému vyjadreniu uviedli, že žalovaní v 1. a 3. rade im neponúkli svoje spoluvlastnícke podiely ani ústne ani telefonicky na odpredaj a ich tvrdenie je nepravdivé.

5. Na základe návrhu právneho zástupcu žalobcu v 1. rade uznesením Okresného súdu Svidník, č.k. 2C/131/2014 - 83 zo dňa 20.8.2015 bola pripustená zmena petitu žaloby a to tak, že žalobcovia sa domáhali určenia, že kúpna zmluva datovaná dňa 24.7.2012, zapísaná do Katastra nehnuteľností, Správa katastra A. dňa 26.9.2012 pod spisovou značkou V351/12 uzavretá medzi žalovaným v 2. rade ako kupujúcim a žalovanou v 1. rade ako predávajúcou je neplatná a určenia, že kúpna zmluva datovaná dňa 5.12.2012, zapísaná do katastra nehnuteľností, správa katastra A. dňa 4.3.2013 pod sp. zn. V28/13, uzavretá medzi žalovaným v 2. rade ako kupujúcim a žalovanými v 1. a 3. rade ako predávajúcimi je neplatná.

6. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Svidník, č.k. 2C/131/2014 - 129 zo dňa 8.6.2016, proti ktorému podali včas odvolanie žalobcovia. Krajský súd v Prešove svojim uznesením sp. zn. 18Co/166/2016 - 161 zo dňa 25.10.2017 predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Po vrátení veci žalobcovia písomným podaním zo dňa 12.1.2018 žiadali pripustiť zmenu žaloby a to tak, aby žalovaný v 2. rade bol zaviazaný do 15 dní od právoplatnosti rozsudku ponúknuť im na predaj spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam:

- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 6/48 k parcele C - KN č. XXX/X - trvalé trávnaté porasty vo výmere 524 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/8 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 42776 m² a k parcele E-KN č. XXXX/XX - lesné pozemky o výmere 12947 m², zapísaným na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 3/24 k parcele E-KN č. XXXX/X - trvalé trávnaté porasty vo výmere 20209 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 6/48 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 11165 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 6/48 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 688 m² a k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda o výmere 1143 m², zapísaným na LV č. XXX, k.ú. R.Č.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 21/120 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 688 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 2/60 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 1143 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 2/90 k parcele E-KN č. XXX - lesné pozemky vo výmere 110460 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R., a to za rovnakých podmienok, za ktorých tieto spoluvlastnícke podiely kúpil od žalovanej v 1. rade na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.9.2012 uzavretej medzi žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, a žalovanou v 1. rade ako predávajúcou; ako aj ponúkol na predaj žalobcom v 1. a 2. rade spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam :
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 4/60 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 688 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 25/120 k parcele E-KN č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 1143 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R.,
- spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 45/1080 k parcele E-KN č. XXX - lesné pozemky vo výmere

110460 m², zapísaný na LV č. XXX, k.ú. R., a to za rovnakých podmienok, za ktorých tieto spoluvlastnícke podiely kúpil od žalovanej v 3. rade na základe kúpnej zmluvy zo dňa 4.3.2013 uzavretej medzi žalovaným v 2. rade ako kupujúcim a žalovanou v 3. rade ako predávajúcou.

8. Uznesením Okresného súdu Svidník, sp. zn. 2C/131/2014 - 172 zo dňa 15.2.2018 súd pripustil túto navrhovanú zmenu petitu žaloby, pričom uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.3.2018.

9. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

10. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXX/X - trvalé trávne porasty vo výmere 524 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 8/48 pod B2 a v podiele 6/48 pod B4 a žalovaný v 2. rade v podiele 1/6 pod B1 spolu s manželkou M. A. rod. W. na základe kúpnej zmluvy V 355/12 zo dňa 24.9.2012 a v podiele pod B7 spolu s manželkou na základe kúpnej zmluvy pod V 304/13 zo dňa 23.7.2013.

11. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parciel č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 42776 m² a č. XXXX/XX - lesné pozemky vo výmere 12947 m² to žalobca v 1. rade v podiele 1/6 pod B1, v podiele 1/8 pod B5 a žalovaný v 2. rade v podiele 1/8 pod B7.

12. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 11165 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 8/48 pod B1, v podiele 6/48 pod B3 a žalovaný v 2. rade v podiele 6/48 pod B5.

13. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/X - trvalé trávne porasty vo výmere 20209 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 4/24 pod B1, v podiele 3/24 pod B4 a žalovaný v 2. rade v podiele 3/24 pod B6.

14. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parciel č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 1787 m² a č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 5386 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 8/48 pod B1 a v podiele 6/48 pod B3, žalobkyňa v 2. rade v podiele 3/48 pod B8 a žalovaný v 2. rade v podiele 6/48 pod B5.

15. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 688 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 21/120 pod B1 a v podiele 29/240 pod B3, žalobkyňa v 2. rade v podiele 29/240 pod B6 a žalovaný v 2. rade v podiele 21/120 pod B4 a v podiele 4/60 pod B7.

16. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 1143 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 21/120 pod B1 a v podiele 29/240 pod B3, žalobkyňa v 2. rade v podiele 29/240 pod B6 a žalovaný v 2. rade v podiele 25/120 pod B4 a v podiele 2/6 pod B8.

17. Z výpisu LV č. XXX k.ú. K. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. 240 - lesné pozemky vo výmere 110460 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 45/1080 pod B19 a v podiele 3/90 pod B26 a žalovaný v 2. rade v podiele 2/90 pod B28 a v podiele 45/1080 pod B27.

18. Z výpisu LV č. XXX k.ú. K. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXX - trvalé trávne porasty vo výmere 12822 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 45/1080 pod B16 a v podiele 3/90 pod B23 a žalovaný v 2. rade v podiele 2/90 pod B25 a v podiele 45/1080 pod B27.

19. Kúpnu zmluvou zo 24.7.2012, zapísaná do katastra nehnuteľností dňa 26.9.2012 pod V351/12

vyplýva, že predávajúca, žalovaná v 1. rade, odpredala žalovanému v 2. rade ako kupujúcemu spoluvlastnícky podiel v parcele č. XXX/X, zapísanej na LV č. XXX k.ú. R.Q., v parcele č. XXXX/XX a č. XXXX/XX, zapísaných na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX zapísanej na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/X zapísanú na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX a č. XXXX/XX zapísaných na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX zapísanú na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX zapísanej na LV č. XXX k.ú. R. a v parcele č. XXX, XXX a XXX zapísaných na LV č. XXX k.ú. K..

20. Z kúpnej zmluvy zo dňa 5.12.2012 zapísanej do katastra nehnuteľností dňa 4.3.2013 pod V28/13 vyplýva, že predávajúce, žalované v 1. a 3. rade, odpredali žalovanému v 2. rade ako kupujúcemu spoluvlastnícky podiel v parcele č. XXX zapísanej na LV č. XXX k.ú. K. a v parcele č. XXX zapísanej na LV č. XXX k.ú. K..

21. Žalovaná v 1. rade vo svojej výpovedi uviedla, že nehnuteľnosti ponúkla najprv žalobcom, ktorí majú predkupne právo, ale oni to odmietli. V súčasnej dobe sú vzťahy medzi ňou a žalobcami veľmi zlé a aj napriek tomu, že žalobcovia majú predkupne právo, podiel pri nehnuteľnostiach by im neodpredala a radšej chce, aby jej boli tieto nehnuteľnosti vrátené do jej vlastníctva. Že sú vzťahy zlé, potvrdil aj sám žalobca vo svojej výpovedi, ktorý uviedol, že žalovaná v 1. rade mala veľmi zlé vzťahy aj s jeho bratom O. C. a preto si nezaslúži ani cent ich majetku, nakoľko nemôže zabudnúť na to, že matka žalovanej v 1. rade a to žalovaná v 3. rade dala jeho brata na psychiatriu, kde bol viac ako pol roka.

22. Žalovaná v 1. rade k tomu uviedla, že majetok, o ktorom hovoril žalobca, zdedila po svojom nebohom otcovi v čase, keď ona mala 10 rokov. Otec trpel psychickou poruchou - schizofréniou, a preto tu nemožno hovoriť, či si ona majetok zaslúži alebo nie. Zdedila ho po svojom otcovi.

23. Žalovaná v 3. rade taktiež potvrdila, že vzťahy medzi ňou, jej dcérou a žalobcami sú veľmi zlé. Taktiež potvrdila, že nechce, aby podiely k nehnuteľnostiam, ktoré vlastnila, nadobudli žalobcovia. Žalovaná v 1. rade a žalovaná v 3. rade zhodne uviedli, že rodinu žalovaného v 3. rade považovali za svoju jedinú rodinu, s nimi vychádzali veľmi dobre a kontaktovali sa navzájom a aj v súčasnej dobe dobre vychádzajú.

24. Podľa § 140 Občianskeho zákonníka ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

25. Občiansky zákonník nepožaduje k predaju spoluvlastníckeho podielu súhlas ostatných spoluvlastníkov, vyžaduje len rešpektovanie predkupného práva. Spoluvlastník k veci, ktorého predkupné právo bolo porušené, má nároky vyplývajúce jednak zo všeobecných ustanovení o vecnom predkupnom práve (§ 603 ods. 3 OZ) a taktiež zvláštne nároky, ktoré sú stanovené v ustanovení § 40a v spojení s § 140 OZ. Zmenenou žalobou sa žalobcovia domáhali voči žalovaným, aby im nadobudnutý spoluvlastnícky podiel žalovaným v 2. rade bol ponúknutý na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od pôvodných podielových spoluvlastníkov. Žalobcovia ako oprávnení spoluvlastníci majú právo domáhať sa na súde žalobou voči nadobúdateľovi (žalovaný v 2. rade), aby bol nahradený prejav vôle nadobúdateľa, pričom žalobe vyhovujúce rozhodnutie súdu nahradí v tomto prípade chýbajúci zmluvný prejav nadobúdateľa (§ 229 CSP). V takom prípade žaloba má smerovať iba voči nadobúdateľovi (žalovaný v 2. rade) a preto žalovaný v 1. a 3. rade v danom spore nemajú pasívnu legítimáciu. Z uvedených dôvodov preto žalobu voči nim súd zamietol.

26. Podľa § 3 výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zo strany spoluvlastníkov žalovaných v 1. a 3. rade bolo porušené predkupné právo žalobcu v 1. a 2. rade, keď na základe uvedených kúpnych zmlúv

odpredali žalovanému v 2. rade podiely k nehnuteľnostiam, ktorých spoluvlastníkom bol žalobca v 1. rade a niektorých aj žalobkyňa v 2. rade. Bolo by však v rozpore s dobrými mravmi, ak by žalobcovia nadobudli podiely v nehnuteľnostiach, ktoré vlastnili žalované v 1. a 3. rade, nakoľko tieto žalované v svojich výpovediach prehlásili, že so žalobcami majú veľmi zlé vzťahy, čo potvrdil aj sám žalobca v 1. rade, ktorý na pojednávaní obvinil žalovanú v 3. rade, že zapríčinila smrť jeho brata, ktorý bol jej manželom a taktiež ich označoval za podvodníčky a klamárky. Žalované v 1. a 3. rade vyjadrili radšej ochotu, aby im boli predmetné podiely v nehnuteľnostiach vrátené do ich vlastníctva. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že čo sa týka podielov k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX a XXX, tak v týchto nehnuteľnostiach žalobkyňa v 2. rade nevlastní žiaden podiel a preto na podanie takejto žaloby nemá aktívnu legitimáciu. Taktiež súd poukazuje na to, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na takejto žalobe, pretože aj v prípade, že by jej bolo vyhovené, by sa ich právne postavenie nezmenilo. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Žalobcovia sú naďalej podielovými spoluvlastníkmi uvedených nehnuteľností a voči žalovanému v 2. rade im zostáva predkupné právo zachované.

28. Z uvedených dôvodov preto súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

29. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán konania. Žalovaní boli v konaní úspešní v celom rozsahu a preto im súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania (100 %). O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s § 262 od. 2 CSP.“

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), na odvolanie žalobcov, rozsudkom z 27. mája 2020 sp. zn. 18Co/129/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd svoje úvahy rozviedol takto: „ 6. Z obsahu spisu nateraz vyplýva, že pôvodne podaná žaloba, žalobcami v 1/ a 2/ rade v žalobnom petite znela, že žiadali určiť neplatnosť kúpnych zmlúv, ktoré uzavreli žalované v 1/ a 3/ rade so žalovaným v 2/ rade, týkajúce sa pozemkov a lesov, ktoré potom bližšie špecifikovali. V priebehu konania po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co/166/2016-161 zo dňa 25.októbra 2017 žalobcovia v 1/ a 2/ rade upravili žalobný petit tak, že mal byť zaviazaný žalovaný v 2/ rade aby v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku ponúkol na predaj žalobcovi v 1/ rade a žalobkyňi v 2/ rade spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam, ktoré boli vymedzené parcelnými číslami a listami vlastníctva a ktoré boli predmetom prevodu kúpnych zmlúv medzi žalovanými v 1/ a 3/ rade a žalovaným v 2/ rade. V čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie bolo zistené, že na LV č. XXX, k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXX/X - trvalé trávne porasty vo výmere 524 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 8/48 pod B2 a v podiele 6/48 pod B4 a žalovaný v 2. rade v podiele 1/6 pod B1 spolu s manželkou M. A. rod. W. na základe kúpnej zmluvy V 355/12 zo dňa 24.9.2012 a v podiele pod B7 spolu s manželkou na základe kúpnej zmluvy pod V 304/13 zo dňa 23.7.2013.

7. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parciel č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 42776 m² a č. XXXX/XX - lesné pozemky vo výmere 12947 m² to žalobca v 1. rade v podiele 1/6 pod B1, v podiele 1/8 pod B5 a žalovaný v 2. rade v podiele 1/8 pod B7.

8. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 11165 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 8/48 pod B1, v podiele 6/48 pod B3 a žalovaný v 2. rade v podiele 6/48 pod B5.

9. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/X - trvalé trávne porasty vo výmere 20209 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 4/24 pod B1, v podiele 3/24 pod B4 a žalovaný v 2. rade v podiele 3/24 pod B6.

10. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2 rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parciel č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 1787 m² a č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 5386 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 8/48 pod B1 a v podiele 6/48 pod B3, žalobkyňa v 2. rade v podiele 3/48 pod B8 a žalovaný v 2. rade v podiele 6/48 pod B5.

11. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2 rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 688 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 21/120 pod B1 a v podiele 29/240 pod B3, žalobkyňa v 2. rade v podiele 29/240 pod B6 a žalovaný v 2. rade v podiele 21/120 pod B4 a v podiele 4/60 pod B7.

12. Z výpisu LV č. XXX k.ú. R. je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2 rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXXX/XX - orná pôda vo výmere 1143 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 21/120 pod B1 a v podiele 29/240 pod B3, žalobkyňa v 2. rade v podiele 29/240 pod B6 a žalovaný v 2. rade v podiele 25/120 pod B4 a v podiele 2/6 pod B8.

13. Z výpisu LV č. XXX k.ú. K. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXX - lesné pozemky vo výmere 110460 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 45/1080 pod B19 a v podiele 3/90 pod B26 a žalovaný v 2. rade v podiele 2/90 pod B28 a v podiele 45/1080 pod B27.

14. Z výpisu LV č. XXX k.ú. K. je zrejmé, že žalobca v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. XXX - trvalé trávne porasty vo výmere 12822 m² a to žalobca v 1. rade v podiele 45/1080 pod B16 a v podiele 3/90 pod B23 a žalovaný v 2. rade v podiele 2/90 pod B25 a v podiele 45/1080 pod B27.

15. Kúpnu zmluvou zo 24.7.2012, zapísaná do katastra nehnuteľností dňa 26.9.2012 pod V351/12 vyplýva, že predávajúca, žalovaná v 1. rade, odpredala žalovanému v 2. rade ako kupujúcemu spoluvlastnícky podiel v parcele č. XXX/X, zapísanej na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX a č. XXXX/XX, zapísaných na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX zapísanej na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/X zapísanú na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX a č. XXXX/XX zapísaných na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX zapísanú na LV č. XXX k.ú. R., v parcele č. XXXX/XX zapísanej na LV č. XXX k.ú. R. a v parcele č. XXX, XXX a XXX zapísaných na LV č. XXX k.ú. K..

16. Z kúpnej zmluvy zo dňa 5.12.2012 zapísanej do katastra nehnuteľností dňa 4.3.2013 pod V28/13 vyplýva, že predávajúce, žalované v 1. a 3. rade, odpredali žalovanému v 2. rade ako kupujúcemu spoluvlastnícky podiel v parcele č. XXX zapísanej na LV č. XXX k.ú. K. a v parcele č. XXX zapísanej na LV č. XXX k.ú. K..

17. Po vyhlásení rozsudku súdom 1. Inštancie, žalovaný v 2. rade dňa 15.07.2019 uzatvoril so žalovanou v 1. rade kúpnu zmluvu, ktorou sa žalovaná v 1. rade stala podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, ktoré boli predmetom sporu. Túto skutočnosť oznámil odvolaciemu súdu žalovaný v 2. rade a odvolací súd žalobcom v 1. a 2.rade. Zároveň ich vyzval, aby oznámili, či trvajú na podanej žalobe prípisom zo dňa 27.02.2020 s poučením podľa ust. § 382 CSP, vzhľadom na zmenený skutkový stav. Po pripustení zmeny žaloby súdom 1. inštancie zo dňa 15.02.2018 / č. l. 172 /, sa predmetom sporu stala povinnosť pre žalovaného v 2. rade uskutočniť prevod spoluvlastníckych podielov na žalobcov. Za situácie, že žalovaný v 2. rade už nedisponuje vecným právom - nie je spoluvlastníkom nehnuteľností, nebolo možné vyhovieť žalobe žalobcov v 1. a 2. rade tak, ako to požadovali žalobcovia.

18. V predmetnej veci bolo rozhodnutie súdu 1. inštancie zrušené odvolacím súdom dňa 25.10.2017, preto podľa ust. § 390 písm. a/ CSP, odvolací súd sám vo veci rozhodol. Za situácie, keď žalobcovia trvali na podanej žalobe a žalovaný v 2. rade už nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, nebolo možné žalobe vyhovieť tak, aby žalovaný v 2. rade bol povinný uzatvoriť so žalobcami v 1. a 2. rade

kúpnu zmluvu za rovnakých podmienok ako s ním uzatvorili kúpnu zmluvu žalované v 1. a 3. rade. Preto potvrdil rozsudok súdu 1. inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP z iných dôvodov. Keďže je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku podľa ust. § 215 ods. 1 CSP a v čase rozhodovania vo veci odvolacím súdom žalovaný v 2. rade nebol podielový spoluvlastník nehnuteľností, vecne správne bolo žalobu žalobcov v 1. a 2. rade zamietnuť ako nedôvodnú / v čase rozhodovania odvolacieho súdu / podľa ust. § 137 písm. c/ CSP.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 257 CSP. Odvolací súd nepriznal žalovaným v 1. až 3. rade nárok na náhradu odvolacieho konania, napriek tomu, že boli v odvolacom konaní úspešní. Zobral do úvahy okolnosti prejednávanej veci, ktoré môžu byť okolnosťami hodnými osobitného zreteľa. Žalobcovia v 1. a 2. rade dôvodne, ako podieloví spoluvlastníci, uplatnili na súde svoje predkupné právo na kúpu predávaných podielov žalovanými v 1. až 3. rade. Následne však po zmenenej situácii týkajúcej sa vecnej stránky uplatneného nároku žalobcami, v odvolacom konaní neboli úspešní. Preto považoval za spravodlivé, aby každá zo sporových strán znášala trovy konania na vlastné náklady.“

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca 1/ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobkyňa 2/ majúca v spore samostatné procesné postavenie (§ 76 CSP) rozsudok odvolacieho súdu dovolaním nenapadla.

3.1. Dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP odôvodnil tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedenú vadu dovolateľ vymedzil nedostatkom odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktoré malo spočívať v nesprávnom závere, že žalovaný 2/ nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu. Žalovaný 2/ je naďalej spoluvlastníkom parcely EKN č. XXXX/XX o výmere 1143 m², orná pôda vedenej na LV XXX, k.ú. R., pod B8, v podiele 2/60 nadobudnutý kúpnu zmluvou z 21. septembra 2012 pod V 351/15 od E. C.. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku sa vôbec nevysporiadal pre vec s podstatnou námietkou žalobcu 1/ (vo vyjadrení z 21. októbra 2019 - č.l. 256 súdneho spisu) o relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 15. júla 2019, ktorou žalovaný 2/ previedol spoluvlastnícke podiely na žalovanú 1/ pre porušenie zákonného predkupného práva žalobcov. Odvolaciemu súdu dovolateľ vyčítal, že prejudiciálne neriešil otázku relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy a preto výsledkom tohto vadného postupu je ústavne neakceptovateľný právny stav. Na podania dovolateľa v dovolacom konaní, ktoré nespísala dovolateľom splnomocnená advokátka, dovolací súd nemal možnosť prihliadať (§ 429 ods. 1, veta druhá CSP.).

4. Žalovaná 1/a 3/ považovali rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne, navrhli ho potvrdiť. Žalovaný 2/ nevyužil právo vyjadriť sa k dovolaniu. Žalobkyňa 2/ navrhla rozhodnúť v súlade s návrhom dovolateľa.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) zároveň aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

9. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná neutralita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

10. Podľa § 449 ods. 1 CSP, ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší.

11. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m.m. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98). Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019).

12.1. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach uvádza, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m.m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/07). Všeobecný súd by mal ozrejmiť svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, skutkové zistenia a vyvodené právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený (III. ÚS 311/07).

12.2. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

12.3. Ústavný súd Slovenskej republiky tiež zdôrazňuje, že všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 366 písm. d/ CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 378 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

14. Odvolací súd v zmysle § 382 CSP vyzval žalobcov, aby sa vyjadrili ku skutočnosti odôvodňujúcich správne právne posúdenie veci (k novej aplikácii ustanovenia §137 písm. c/ CSP), ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité. Odvolací súd tiež prihliadal na skutkové zistenie, podľa ktorého po rozhodnutí súdu prvej inštancie žalovaný 2/ kúpnu zmluvou z 15. júla 2019 (V 458/2019) mal previesť svoje spoluvlastnícke podiely k dotknutým nehnuteľnostiam na žalovanú 1/. Žalobca 1/ (v reakcii na výzvu súdu prvej inštancie z 11. októbra 2019) vo vyjadrení z 21. októbra 2019 (č.l. 256 súdneho spisu) súdu oznámil, že uvedenú kúpnu zmluvu je potrebné považovať za neplatnú pre porušenie zákonného predkupného práva žalobcov (§ 140 OZ). Išlo o obranu, ktorú žalobca 1/ bez svojej viny nemal možnosť uplatniť pred súdom prvej inštancie. Napokon žalobca 1/ v podaní z 11. marca 2020 odvolaciemu súdu oznamuje, že existenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe považuje za preukázanú, pre prípad, že súd nebude zdieľať jeho názor, dodáva, že žaloba o nahradenie prejavu vôle nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 písm. c/ CSP. Odvolací súd potvrdil žalobu zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu, že žalovaný 2/ v čase rozhodovania odvolacieho súdu v dôsledku odpredaja spoluvlastníckych podielov žalovanej 1/ už nebol ich podielovým spoluvlastníkom v dôsledku čoho u žalobcov nevzhliadol naliehavý právny záujem na podanej žalobe (z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu „Za situácie, že žalovaný v 2. rade už nedisponuje vecným právom - nie je spoluvlastníkom nehnuteľností, nebolo možné vyhovieť žalobe ... v čase rozhodovania vo veci odvolacím súdom žalovaný v 2. rade nebol podielový spoluvlastník nehnuteľností, vecne správne bolo žalobu žalobcov v 1. a 2. rade zamietnuť ako nedôvodnú / v čase rozhodovania odvolacieho súdu /podľa ust. § 137 písm. c/ CSP.“).

15. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti (§ 140 OZ v spojení s § 40a OZ) je hmotnoprávnym adresným právnym úkonom. Jeho účinky nastávajú až doručením adresátovi, adresátom ale nie je súd. Dovolanie sa neplatnosti je perfektné až v okamžiku doručenia (dôjdenia) listiny (pokiaľ ide o nehnuteľnosť) obsahujúcej prejav vôle, do sféry povinnej strany - teda voči všetkým, ktorí sú (boli) subjektami napadnutého právneho úkonu (napr. zmluvy), títo všetci musia byť aj žalovanými v spore o vyslovenie neplatnosti úkonu súdom (R 50/1985, R 45/86- s.187). Dovolanie sa neplatnosti môže mať povahu obvyčajného právneho úkonu, tak i žaloby, vzájomnej žaloby (protinávrhu) i námietky vo forme procesnej obrany uplatnenej v už prebiehajúcom súdnom spore (R 50/1985). Samotné dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu má účinky ex tunc. Prípadné následne vydané rozhodnutie súdu má len deklaratórnu povahu (porovnaj napr. Eliáš, K. a kol.: Občiansky zákoník, Veľký akademický komentár, 1. zväzok §1-487, Linde Praha, 2008, str.263-265).

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 31. augusta 2010 sp.zn. 5 Cdo 211/2009 vyslovil, že právny úkon, ktorý má vadu majúcu za následok jeho tzv. relatívnu neplatnosť v zmysle ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka, sa považuje za platný (so všetkými právnymi dôsledkami z neho vyplývajúcimi), pokiaľ ten, na ochranu ktorého je dôvod neplatnosti právneho úkonu určený (oprávnená

osoba), sa neplatnosti nedovoľá. Ak sa oprávnená osoba relatívnej neplatnosti právneho úkonu dovoľá, je právny úkon neplatný od svojho začiatku (ex tunc). To platí i tam, kde na základe tohto relatívne neplatného právneho úkonu vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností vecné právo. Relatívnej neplatnosti sa treba dovoľáť. Pri dovolaní sa neplatnosti ide o jednostranný právny úkon, ktorý sa musí adresovať druhému účastníkovi právneho úkonu, resp. všetkým účastníkom právneho úkonu, ak ten, kto sa dovoľáva relatívnej neplatnosti právneho úkonu, nie je účastníkom tohto právneho úkonu. Dôjdením dovolania sa neplatnosti ostatným účastníkom právneho úkonu sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti. Zákon pre to, aby nastali účinky tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu neustanovuje žiadnu formu dovolania sa tejto neplatnosti. Možno tak urobiť i žalobou (vzájomnou žalobou) podanou na súde alebo námietkou v rámci obrany proti uplatnenému právu (nároku) v konaní pred súdom. Otázku relatívnej neplatnosti je možné v občianskom súdnom konaní vždy riešiť ako otázku predbežnú. Bez dovolania sa relatívnej neplatnosti je právny úkon platný a súd či iný orgán právnej ochrany bez tohto jednostranného právneho úkonu nemôže z úradnej povinnosti prihliadnuť na relatívnu neplatnosť (napríklad správa katastra je zásadne povinná, ak niet dovolania sa relatívnej neplatnosti, povoliť vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti bez ohľadu na to, že právny úkon je relatívne neplatný).

17. Judikatúra i právna doktrína sa zhodli v tom, že otázku relatívnej neplatnosti je možné v civilnom sporovom konaní (predtým v občianskom súdnom konaní) riešiť ako otázku predbežnú. Zákon pre to, aby nastali účinky relatívnej neplatnosti právneho úkonu neustanovuje žiadnu formu dovolania sa tejto neplatnosti, možno tak urobiť i námietkou v rámci obrany proti uplatnenému právu (nároku) v konaní pred súdom.

18. Dovolateľ sa pred odvolacím súdom bránil tvrdením, podľa ktorého mali nastať účinky neplatnosti kúpnej zmluvy z 15. júla 2019, lebo žalovaný 2/ porušil predkupné právo žalobcu v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka.

19. Jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyrovnať sa s argumentmi sporovej strany. V tomto kontexte nie je úlohou skúmať, či zo strany súdu boli poskytnuté vecne správne odpovede, ale či nastolené otázky relevantného významu pre vec boli zodpovedané dostatočne vyčerpávajúco. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neposkytol na námietku žalobcu1/ ohľadom otázky relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 15. júla 2019 žiadnu odpoveď, i keď pri svojom rozhodovaní vzal na zreteľ, že žalovaný 2/ práve v dôsledku kúpnej zmluvy z 15. júla 2019 previedol svoje podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam. Za uvedenej procesnej situácie bolo potrebné, aby odvolací súd z hľadiska presvedčivosti jeho právnej argumentácie, pre ktorú považoval žalobu za nedôvodnú, sa vyrovnal v písomnom odôvodnení svojho rozsudku aj s uvedenou obranou žalobcu 1/ a uviedol, či ju (ne)považuje za dôvodnú a vysvetlil svoje úvahy, ktoré ho k takému názoru viedli.

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu o zamietnutí žaloby vychádza z tohto, že žalovaný 2/ previedol na žalovanú 1/ všetky svoje spoluvlastnícke podiely, ktoré boli predmetom tohto sporu. Záver o prevode všetkých podielov tvoriacich predmet sporu by mal korešpondovať obsahu kúpnej zmluvy z 15. júla 2019 a po vklade vecného práva do katastra nehnuteľností, by sa táto zmena mala premietnuť na liste vlastníctva a to aj pokiaľ ide o parcelu EKN č. XXXX/XX o výmere 1143 m², orná pôda vedená na LV č. XXX, k.ú. R., pod B 8, v podiele 2/60 (nesprávne uvádzaný súdmi nižších stupňov ako podiel 2/6), ktorú nadobudol žalovaný 2/ kúpnu zmluvou z 21. septembra 2012 (V 351/12). Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, či a prípadne ako odvolací súd vyhodnotil okolnosť vyplývajúcu z listu vlastníctva č. XXX, ktorý predložil žalovaný 2/ (viď č.l. 250 súdneho spisu), že spoluvlastnícky podiel žalovaného 2/ [v časti B (vlastníci) pod poradovým číslom 8 na LV č. XXX k parcele EKN č. XXXX/XX, k.ú. R., vo výmere 1143 m², orná pôda] zostal nedotknutý (bez zmeny) napriek záveru odvolacieho súdu aj o jeho prevode kúpnu zmluvou z 15. júla 2019 na žalovanú 1/. V kontexte záveru o prevode všetkých spoluvlastníckych podielov nemožno považovať rozhodnutie odvolacieho súdu za dostatočne odôvodnené.

21. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu v danom prípade nebol procesne správny a zasiahol žalobcovi 1/ do práva na spravodlivý súdny proces. V dovolaní sa preto opodstatnene namieta porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.

22. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že dovolanie žalobcu 1/ je v zmysle § 420 písm. f/ CSP prípustné a zároveň aj dôvodné, preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu žalobcu 1/ a žalovaných 1/ až 3/ zrušil a vec v rozsahu zrušenia tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

23. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

24. Ako obiter dictum dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 81/2016 z 26. apríla 2018, bod 14.6, v ktorom sa mimo iného uvádza: ... “Preto je v súlade s konštantnou judikatúrou, pokiaľ sa žalobca domáha vydania rozhodnutia, ktorým súd nahradí nedostatok prejavu vôle žalovaného, uzavrieť s ním kúpnu zmluvu, keď v petite žaloby, resp. vo výroku rozsudku by mal byť obsiahnutý text zmluvy vychádzajúci z rovnakých podmienok ako sú v zmluve, na základe ktorej žalovaný vec nadobudol, ktorou bolo porušené predkupné právo. Právoplatnosťou rozsudku, ktorým je nahradený prejav vôle nadobúdateľa (žalovaného) urobiť oprávnenému spoluvlastníkovi (žalobcovi) ponuku na predaj spoluvlastníckeho podielu, je treba považovať návrh na uzavretie zmluvy za perfektný (§ 43a ods. 2 Občianskeho zákonníka), t. j. že prejav vôle nadobúdateľa nahradený súdnym rozhodnutím došiel oprávnenému spoluvlastníkovi ako osobe, ktorej bol určený. Zmluva o kúpe podielu medzi nadobúdateľom a oprávneným spoluvlastníkom bude uzavretá keď prijatie ponuky ku kúpe podielu (nahradené súdnym rozhodnutím) nadobudne účinnosť (§ 44 Občianskeho zákonníka), t.j. oprávnený spoluvlastník urobí včasné prehlásenie, že s ponukou súhlasí a vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde k nadobúdateľovi.“

25. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.